

UZASADNIENIE

Powód (...) Spółka Akcyjna w G. w pozwie z dnia 30 kwietnia 2012 r. skierowanym w postępowaniu upominawczym do Sądu Rejonowego w Łęczycy wniosła o zapłatę przez pozwanego H. C. kwoty 20.217,40zł z ustawowymi odsetkami od kwot wyszczególnionych w pozwie od różnych dat poczynając 19 kwietnia 2006 r. do 1 sierpnia 2007 r., każdorazowo do dnia zapłaty powołując się na zawarte umowy sprzedaży energii elektrycznej oraz ugodę z dnia 17 lutego 2006 r. i aneksy do ugody, które przerwały bieg przedawnienia, ostatni raz 29 kwietnia 2010 r.

(pozew – k. 2-6)

W dniu 9 maja 2012r. Sąd Rejonowy w sprawie I NC 250/12 wydał nakaz zapłaty zgodnie z żądaniem pozwu.

(nakaz - k. 169).

W ustawowym terminie pozwany wniósł sprzeciw od nakazu zapłaty wraz z pozwem wzajemnym o zapłatę kwoty 81.0000zł tytułem bezumownego korzystania z nieruchomości za okres 10 lat wstecz od daty wytoczenia powództwa wzajemnego. W sprzeciwie pozwany powołał się na przedawnienie roszczeń o zapłatę z uwagi na upływ ponad dwóch lat od wystawienia spornych faktur oraz nieważność oświadczeń złożonych w ugodzie i aneksach do umowy z uwagi na brak świadomości i swobody podjęcia decyzji i wyrażenia woli w związku z ołepieniem wynikającym z choroby Alzheimera istniejącym od 2004 r.

(sprzeciw i pozew wzajemny k. 175—177)

W odpowiedzi na sprzeciw (pozew wzajemny) pozwany wzajemnie podniósł zarzut zasiedzenia z dniem 30 stycznia 1998 r. służebności odpowiadającej służebności przesyłu polegającej na korzystaniu z urządzeń energetycznych w postaci stacji transformatorowej o nr inwentarzowym (...) wraz z liniami na nieruchomości powoda wzajemnego przez swojego poprzednika prawnego czyli Zakład (...) S.A.

(odpowieź na sprzeciw – k. 191-202)

Postanowieniem z dnia 26 czerwca 2012 r. w sprawie I C 225/12 Sąd Rejonowy w Łęczycy stwierdził swoją niewłaściwość rzeczową i przekazał sprawę do rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Łodzi.

(postanowienie – k. 207)

Postępowanie w sprawie było zawieszane od 9 grudnia 2014 r. do 16 września 2015 r. z uwagi na toczące się postępowanie o całkowite ubezwłasnowolnienie pozwanego.

(postanowienia – k. 350 i 367).

W toku postępowania pozwany i powód wzajemny, postanowieniem Sądu Okręgowego w Łodzi z dnia 10 marca 2015 r. w sprawie sygn. akt I Ns 495/14 został ubezwłasnowolniony całkowicie z powodu choroby psychicznej (k. 358), a jego opiekunem prawnym Sąd Rejonowy w Łęczycy w sprawie III RNs 135/15 wyznaczył jego syna P. C. (k. 365).

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 28 sierpnia 2000 r. pomiędzy Zakładem (...) S.A. w P. a pozwanym H. C. została zawarte 2 umowy o sprzedaż energii elektrycznej.

(umowa k. 50-52 i 72-74)

W latach 2006-2007 powstały po stronie pozwanego zaległości w płatnościach z tytułu tych umów w wysokości dochodzonej pozwem głównym.

(faktury – k. 53-71 i 75-96)

Pozwany H. C. choruje na otępienie w przebiegu choroby A.. Według syna P. C. nie był w stanie podejmować świadomych decyzji już od 2003-2004 roku. Mimo to na jego nazwisko prowadzony był młyn, który syn faktycznie przejął w 2001 roku. Od lipca 2003 roku młyn przejęła spółka z o.o. Młyn (...), której działalność jest obecnie zawieszona. Zakład energetyczny kierował rozszczenia do pozwanego H. C., jego syna P. C. oraz do spółki. Spółka energetyczna chciała podpisać umowę co do korzystania energii w młynie i rozliczyć zaległości. Zaproponowano, żeby podpisać pozasadową ugodę z wszystkimi potencjalnymi zainteresowanymi. Ugoda była podpisywana u notariusza w Ł., gdzie P. C. przywiózł ojca, który tą ugodę i kolejne aneksy podpisał.

Przy ulicy (...) w K. są 2 działki, numer 321 i 322. Właścicielem obu tych działek zgodnie z zapisami w ewidencji gruntów jest pozwany, natomiast księga wieczysta zawiera nieścisłości co do powierzchni i oznaczenia działek. Podstacja jest na działce (...), i tam jest transformator, który pierwotnie był zbudowany dla młyna i przez młyn, ale potem w latach 70 tych przejął to zakład energetyczny. Wówczas młyn był własnością Skarbu Państwa, na podstawie decyzji z 1949 r., która została uchylona, a pozwany odzyskał młyn w 1992 r. Od tego czasu nie było żadnych ustaleń z zakładem energetycznym. Podstacja obsługiwała nie tylko młyn, ale także dużą część obszaru K.. Budynek jest zamknięty, ale raz w miesiącu wchodzi tam pracownicy zakładu, aby odczytać liczniki. Nieruchomość jest ogrodzona i zamknięta i za każdym razem syn pozwanego zapewnia dostęp do nieruchomości. Poza transformatorem na działce (...) jest 5 słupów i linia wysokiego napięcia. Dojście do podstacji jest przez działkę (...).

(zeznanie P. C. w charakterze świadka na rozprawie 19 listopada 2014 r. – k. 343, protokół odbioru technicznego ze stycznia 1968 r. stacji trafo nr (...) wraz z linią WN ap. 380/220 – k. 203-204, decyzja o zwrocie nieruchomości z 25.03.1992 – k. 437-439, pismo z dnia 20 kwietnia 2004 r. w sprawie wykupu lub ustanowienia służebności – 455)

Według pracownika powoda J. G. początki sporu o zapłatę i bezumowne korzystanie sięgają 2003r. Powodem powstania tematu były zaległości w opłatach za energię, które spowodowały wystąpienie pozwanego z roszczeniami w zakresie lokalizacji stacji transformatorowej. Były też incydenty zablokowania dostępu do stacji i niewpuszczania tam pogotowia energetycznego. Wobec przekazania młyna synowi pozwanego kolejne roszczenia były także do P. C. oraz spółki Młyn (...). Ponieważ roszczenia były dwustronne, przystąpiono do rozmów, których efektem były zawarta w 2006r. ugoda. Korespondencja i kontakty telefoniczne były prowadzone przez P. C.. O problemach zdrowotnych H. C. nie wspomina. Ugoda zakładała, że w zamian za umorzenie części długu uregulowana zostanie kwestia korzystania ze stacji. Powstały jednak przeszkody formalne co do realizacji ugody w zakresie wpisu do księgi wieczystej. Był zatrudniony geodeta, żeby wytyczyć działki i sprostować księgę wieczystą. Do tego nieruchomości miała znaczną hipotekę, co było przeszkodą do jej kolejnego obciążenia w formie służebności gruntowej. Dlatego poszukiwano alternatywnych rozwiązań, skutkiem czego były kolejne aneksy do ugody. H. C. do notariusza każdorazowo stawał się osobiście. Jego zachowanie nie wskazywało na problemy otępienne. W rozmowach głównie brał udział P. C.. H. C. się raczej nie odzywał. U notariusza nie było negocjacji, tylko odczytanie i podpisanie gotowych dokumentów.

(zeznanie świadka J. G. – k. 240)

W dniu 17 lipca 2006 r. pomiędzy Koncernem Energetycznym E. w G. a H. C., Z. C., M. D., J. D., P. C. oraz spółką Młyn (...) Spółka z o.o. w K. została zawarta ugoda w sprawie ustanowienia służebności gruntowej na rzecz Koncernu oraz rozliczeń z tytułu dostaw energii Elektrycznej za okres do daty ugody. W ramach ugody zostały ustanowione: odpłatnie (za 30.402,67zł) służebność gruntowa na stanowiącej własność powoda nieruchomości dla urządzenia technicznego związanego z dostarczaniem energii elektrycznej w postaci wewnętrznej (budynkowej) stacji transformatorowej S-368, składającej się z obudowy (budynku) i wyposażenia elektroenergetycznego oraz nieodpłatnie służebności przejazdu i przechodu celem dostępu do urządzeń elektroenergetycznych. Zapłata z ustanowienie służebności miała nastąpić przez potrącenie z zadłużenia względem Przedsiębiorstwa (...). W treści ugody i aneksów z dnia: 15 stycznia 2008 r.,

12 maja 2008 r., 29 kwietnia 2010 r. pozwany H. C. uznał swój dług wobec powoda w wysokości dochodzonej pozwem głównym. Ostatni aneks z 2 lutego 2011 r. przesuwiał jedynie termin realizacji ugody na 31 grudnia 2011 r.

(ugoda wraz z aneksami – k. 97-139)

W dniu 12 marca 2008 r. H. C. (Nr (...)) zbył notarialnie prawo własności nieruchomości uregulowanej w księdze wieczystej (...) na rzecz Młyn (...) spółka z o.o. w K., jednak wniosek o ujawnienie w księdze wieczystej przeniesienia własności (DZ. Kw 1093/08) został oddalony postanowieniem Sadu Rejonowego w Łęczycy z dnia 2 lipca 2008 r. z uwagi na brak jednoznacznego oznaczenia oraz obszaru objętego księgą wieczystą.

Postanowieniem z dnia 4 lipca 2008 r. z tego samego powodu, a także z uwagi na ostrzeżenie co do prawa własności sąd oddalił także wniosek powoda o wpisanie prawa najmu w oparciu o ugodę z 17 lipca 2006 wraz z aneksem (Dz.KW 2539/08).

(odpis postanowienia – k. 140-142)

U pozwanego H. C. występuje co najmniej od 2004 r. udokumentowane w dokumentacji medycznej otępienie, który ma typowy przebieg i się nasila. Początek zaburzeń był około 2000 r. W latach 2004-2005 było to otępienie umiarkowane, zaś w latach 2006-2011 już prawdopodobnie głębokie. Już w 2005 r. z tego tytułu pozwany został uznany przez biegłych za niezdolnego do pełnienia roli świadka w postępowaniu sądowym. Nie ma wątpliwości co do biernej roli pozwanego w czynnościach prawnych związanych z negocjowaniem i podpisaniem w latach 2006-2011 ugody i aneksów do niej. Z dużym prawdopodobieństwem należy przyjąć, że w chwili podpisywania ugody w sprawie ustanowienia służebności gruntowej na rzecz (...) S.A. w G. oraz rozliczeń z tytułu dostaw energii elektrycznej w dniu 17 lipca 2006 r., a także w chwili podpisywania aneksów do tej ugody w dniu 15 stycznia 2008 r., 12 maja 2008 r., 29 kwietnia 2010 r. oraz w dniu 2 lutego 2011 r. H. C. znajdował się w stanie wyłączającym świadome podjęcie decyzji i wyrażenie woli

(opinia pisemna biegłego psychiatry T. P. – k. 301-309

oraz opinia ustna – k. 342)

Urządzenia energetyczne: stacja transformatora linia napowietrzna 15 kv, krótki odcinek linii napowietrznej niskiego napięcia i linie kablowe podziemne znajdujące się na działkach (...) zajmują część tych nieruchomości. Całkowicie wyłączony od użytkowania jest obszar jaki zajmuje sama stacja energetyczna, obszar 2 m wokół stacji, obszar wokół słupów średniego napięcia, zwłaszcza słupów potrójnych, obszar jaki zajmują dwa słupy niskiego napięcia - czynny i nieczynny - i obszar wokół tych słupów, obszar między stacją energetyczną a płotem i brama wzdłuż ulicy (...), który stanowi dojazd do stacji, a w jego podziemnej części zakopane jest co najmniej 7 kabli energetycznych. Obszar, gdzie biegną co najmniej dwa podziemne kable obsługujące innych odbiorców, najprawdopodobniej przy ogrodzeniu wzdłuż Ł..

Częściowo utrudnione jest prowadzenie działalności rolniczej pod liniami energetycznymi 15 kV, po 2,5 w każdą stronę. Kable podziemne wyłączają możliwość prowadzenia inwestycji, a także na wypadek awarii należy się liczyć z koniecznością zniszczenia ew. nasadzeń. Utrudnieniem jest też konieczność każdorazowego wpuszczania pracowników zakładu energetycznego na teren zamkniętej posesji,

(opinia pisemna biegłego z zakresu instalacji energetycznych

P. G. – k. 461-491)

Wynagrodzenie za bezumowne korzystanie z nieruchomości położonej w K., oznaczonej jako działka nr (...) za okres od 25 maja 2002 do 25 maja 2012 r. wynosi przy uwzględnieniu dochodów nominalnych 5 600zł za działkę nr (...) i 22 000zł za działkę nr (...). Działka nr (...) nie jest ujawniona w księdze wieczystej. Natomiast działka nr (...) jest w

części objęta księgą (...). Jednak z dostępnych danych sądu wieczystoksięgowego oraz Starostwa Powiatowego w K. nie ma możliwości prawidłowego opisanie jej obszaru i stanu prawnego.

Działka nr (...) usytuowana jest w obszarze miasta K. o słabnącym nasyceniu zabudowa w kierunku południowym. W okolicy dostępne są media. Powierzchnia działki wynosi 0,1910. Na działce posadowione są 4 budynki murowane. 3 zakwalifikowane jako handlowo-usługowe a 1 jako budynek niemieszkalny. Przeznaczenie terenu w okresie od maja 2002 do sierpnia 2003 zgodnie z miejscowym planem ogólnym zagospodarowania przestrzennego to obszar B – tereny produkcyjno-składowe i obsługi technicznej, a od sierpnia 2003 jako obszar P- tereny zabudowy produkcyjnej, baz, składów oraz rzemiosła uciążliwego. Obszary objęte wyłączeniem od użytkowania, zgodnie z opiniami biegłego ds. urządzeń energetycznych oraz geodety to: powierzchnia oddziaływania kabla niskiego napięcia 0,0090 ha oraz powierzchnia placu przed trafo (dojazd do stacji) - 0,0188 ha, razem 0,0278 ha. Suma wydatków operacyjnych dla tego obszaru za obliczany okres to 1579zł, zaś wynagrodzenie za bezumowne korzystanie to 5583 zł, w zaokrągleniu 5600zł.

Działka (...) obejmuje obszar 2,7696 ha. Na działce posadowiono 5 budynków murowanych. Budynek mieszkalny trzykondygnacyjny. Pozostałe to budynki niemieszkalne. Część działki są to tereny produkcyjno-składowe i obsługi technicznej, w części o dominującej funkcji mieszkalnej, a w części drogowe. Powierzchnia utrudnionej działalności wraz z powierzchnią słupów wynosi dla obszarów rolnych 0,1404 ha, w tym powierzchnia wyłączona z produkcji dla dwóch słupów (powierzchnia słupa + zakres belek ustrojowych: 0,0019 ha + 0,0006 ha = 0,0025ha. Dla terenów mieszkaniowych utrudniona działalność - 0,0377ha. Dla terenów drogowych: tereny utrudnionej działalności wraz z powierzchnią słupów: 0,0159ha + 0,0009ha (kabel NN) + 0,0004ha + 0,0004ha = 0,0176ha, w tym powierzchniami wyłączonymi z produkcji dla dwóch słupów podwójnych: 0,0004ha + 0,0004ha = 0,0008ha. Dla terenów przemysłowych: tereny utrudnionej działalności w raz z powierzchnią związaną z trafostacją: 0,0027ha (kabel NN) + 0,0916ha + 0,0043ha = 0,0986ha, w tym powierzchnia wyłączona 0,0043ha.

Za okres 2002-2003 razem powierzchnia utrudnionej działalności wynosi 0,2984 ha, a powierzchnia wyłączona z produkcji 0,0109ha. Za lata 2003-2012 powierzchnia utrudnionej działalności wynosi 0,2943 ha, a powierzchnia wyłączona z produkcji 0,0076ha.

Suma wydatków operacyjnych dla tego obszaru za obliczany okres to 6 276zł, zaś wynagrodzenie za bezumowne korzystanie to 21 920zł, w zaokrągleniu 22 000zł.

(opinia geodezyjna – k. 531 i 559-560, 583-587 oraz opinie biegłego ds. szacunku nieruchomości – k. 596-628 i 645-691 oraz uzupełniająca opinia ustna na rozprawie 25 marca 2019 r. – protokół skrócony – k. 696-697).

Pismami z dnia 14 kwietnia 2012 r. i 26 kwietnia 2012 r. pozwany wzajemnie był wzywany do zapłaty za bezumowne korzystanie z nieruchomości.

(pisma – k. 178 i 181)

Ustalając stan faktyczny sąd oparł się przede wszystkim na niekwestionowanych co do swojej wiarygodności dokumentach i opiniach biegłych co do stanu zdrowia pozwanego – na dokumentacji medycznej i opinii biegłego psychiatry, a co do obszaru i wysokości wynagrodzenia za bezumowne korzystanie z nieruchomości na opiniach biegłych: ds. urządzeń energetycznych, geodezji i szacunku rynku nieruchomości, które na wniosek stron były uzupełnione i dodatkowo wyjaśniane ustnie. Ostatecznie nie budziły zatem wątpliwości sądu. Posiłkowo stan faktyczny ustalany został także w oparciu o zeznania świadków: pracownika powoda J. G. oraz syna pozwanego P. C., a obecnie także jego opiekuna prawnego. Zeznanie świadka A. M. – k. 241 nie miało znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Powództwo główne dotyczy sprzedaży w latach 2006-2007 energii elektrycznej. Zgodnie z art. 554 k.c., roszczenia z tytułu sprzedaży dokonanej w zakresie działalności przedsiębiorstwa sprzedawcy, roszczenia rzemieślników z takiego tytułu oraz roszczenia prowadzących gospodarstwa rolne z tytułu sprzedaży płodów rolnych i leśnych przedawniają się z upływem lat dwóch. Powództwo zostało wytoczone 30 kwietnia 2012 r. z powołaniem się na przerwanie biegu przedawnienia poprzez uznanie przez pozwanego H. C. długu w ugodzie z 17 lipca 2006 r. oraz w aneksach do niej 15 stycznia 2008 r., 12 maja 2008 r. i 29 kwietnia 2010 r.

Jednak, jak wykazało przeprowadzone w sprawie postępowanie dowodowe, w szczególności opinia biegłego psychiatry, wskazana w pozwie ugoda wraz z aneksami, w wyniku której miało dość do przerwania biegu przedawnienia nie wywołała żadnych skutków prawnych, gdyż oświadczenia woli pozwanego H. C. o uznaniu długu dotknięte były wadą z art. 82 k.c. skutkującą ich nieważnością. Pozwany z uwagi na zaawansowane otępienie znajdował się bowiem w stanie zdrowia wykluczającym świadome i swobodne podejmowanie decyzji i wyrażanie woli. Był to stan trwały i pogłębiający się od 2005-2006 roku. Niewątpliwie zatem nieważne były zarówno kolejne uznania długu dokonywane przez pozwanego w latach 2006-2010 jak i notarialne przeniesienie własności nieruchomości na spółkę Młyn (...), które miało miejsce 12 marca 2008 r.

Ta ostatnia okoliczność jest w sprawie bardzo istotna, przesądza bowiem, że H. C. w zakresie powództwa wzajemnego o wynagrodzenie za korzystanie z nieruchomości w latach 2002 – 2012 posiada za cały okres sporu legitymację czynną. Zbycie nieruchomości, wpisane w formie ostrzeżenia do księgi wieczystej, z uwagi na wadę oświadczeni woli nie pozbawiło go bowiem prawa własności. Sąd ma na uwadze, że własność, a zwłaszcza obszar obu spornych działek nr (...) nie jest prawidłowo i w całości uregulowany w księdze wieczystej, jednak z uwagi na treść dokumentów w ewidencji gruntów, gdzie jako właściciel figuruje H. C., a także z uwagi na bezskuteczność zbycia nieruchomości w marcu 2008 r. uznaje, że prawo własności powoda wzajemnego do spornych działek, a w konsekwencji legitymacja czynna do dochodzenia wynagrodzenia za bezumowne korzystanie z tych nieruchomości przez pozwanego wzajemnego została w sprawie wykazana.

Powód wzajemny domaga się zasądzenia wynagrodzenia za bezumowne korzystanie z nieruchomości w zakresie posadowienia i wykorzystania stacji transformatorowej wraz liniami i podtrzymującymi je słupami.

Podstawę takiego roszczenia stanowią przepisy artykułu 230 w zw. z art. 225 i 224 p 2 k.c., które statuuje roszczenia przysługujące właścicielowi rzeczy wobec posiadacza zależnego rzeczy, w tym prawo żądania wynagrodzenia za korzystanie z rzeczy.

Od chwili, w której samoistny posiadacz w dobrej wierze dowiedział się o wytoczeniu przeciwko niemu powództwa o wydanie rzeczy, jest on obowiązany do wynagrodzenia za korzystanie z rzeczy i jest odpowiedzialny za jej zużycie, pogorszenie lub utratę, chyba że pogorszenie lub utrata nastąpiła bez jego winy.

Obowiązki samoistnego posiadacza w złej wierze względem właściciela są takie same jak obowiązki samoistnego posiadacza w dobrej wierze od chwili, w której ten dowiedział się o wytoczeniu przeciwko niemu powództwa o wydanie rzeczy.

Przepisy dotyczące roszczeń właściciela przeciwko samoistnemu posiadaczowi o wynagrodzenie za korzystanie z rzeczy stosuje się odpowiednio do stosunku między właścicielem rzeczy a posiadaczem zależnym o ile z przepisów regulujących ten stosunek nie wynika nic innego (art. 230 k.c.);

Te same przepisy (352 par. 2 k.c.) stosuje się do sytuacji, gdy ktoś faktycznie korzysta z cudzej nieruchomości w zakresie odpowiadającym treści służebności, jest on bowiem wówczas posiadaczem służebności a do tego stosunku prawnego stosuje się odpowiednio przepisy o posiadaniu rzeczy.

Podstawową przesłanką decydującą o zasadności roszczenia wynagrodzenia za bezumowne korzystanie z tej nieruchomości jest władanie daną nieruchomością bez istnienia podstawy prawnej takiego władania.

Pozwany wzajemnie wskazuje (po modyfikacji pismo – k. 445), że od 2 lutego 2009 jest posiadaczem służebności w związku z jej zasiedzeniem. W sprawie jest poza sporem, że w okresie od 14 grudnia 1949 do 25 marca 1992 r. przedsiębiorstwo i nieruchomości Młyna wraz ze stacją transformatorową i liniami energetycznymi ze stanowiskami słupowymi stanowiło własność Skarbu Państwa ten okres jest zatem wyłączony od ewentualnego zasiedzenia. Zdaniem pozwanego, skoro sporne urządzenia energetyczne zostały wybudowane na gruntach stanowiących własność Skarbu Państwa (zgodnie z dokumentem protokołu odbioru technicznego – k. 203-204) stacja trafo nr (...) wraz z linią WN ap. 380/220 została odebrana w styczniu 1968r. w K. Młyn ul. (...) pozostawał on w dobrej wierze, co przesądza o zasiedzeniu służebności 2 lutego 2009 r. (art. 172 par 1 k.c. w zw. z art. 10 ustawy z dnia 28 lipca 1990 o zmianie ustawy – Kodeks Cywilny i art. 176 k.c. pozwalającym na doliczenie okresu posiadania poprzedników prawnych).

Dobrej wierze poprzedników prawnych pozwanego wzajemnie co do tytułu prawnego do korzystania ze służebności przeczy jednak korespondencja kierowana do powoda wzajemnego w latach 2003 -2004 (przykładowo pismo – k. 455) co do zainteresowania wykupem gruntu pod budynkiem stacji za odpłatnością ustalona według cen rynkowych albo ustanowieniem odpowiednio zapisanych służebności gruntowych na stację – również według cen rynkowych. Służebność ta polegałaby między innymi na prawie korzystania z tejże nieruchomości w zakresie niezbędnym do wykonania konserwacji i remontów urządzeń zakładu energetycznego. Kwestie były też przedmiotem ugody z 2006 r. Zgłaszanie przez pozwanego do powoda roszczeń co do korzystania z gruntu potwierdził również przesłuchany w charakterze świadka pracownik powoda J. G..

Mając na względzie powyższą okoliczność, sąd przestankowo ustalił, że do zasiedzenia służebności w terminie wymagającym dobrej wiary posiadacza w przedmiotowej sprawie nie doszło.

Wynagrodzenie rynkowe za bezumowne korzystanie za okres objęty sporem od 25 maja 2002 r. do 25 maja 2012 r., obliczone dla obszarów zajętych pod sporne urządzenia, ew. ograniczających użytkowanie nieruchomości, przy uwzględnieniu dochodów nominalnych wynosi 5 600zł dla działki nr (...) i 22 000zł dla działki nr (...), łącznie 27.600zł. Powód wzajemny kwestionował co prawda przyjęcie przez biegłego stawek nominalnych, nie wykazał jednak inicjatywy dowodowej w zakresie ich ewentualnej waloryzacji.

W konsekwencji sąd uznał powództwo wzajemne za udowodnione do wysokości 27 600 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie, zgodnie z żądaniem powoda wzajemnego – k. 436 – od daty wniesienia pozwu czyli 30 kwietnia 2012. W tej dacie pozwany wzajemnie już pozostawał w opóźnieniu w zapłacie, gdyż już pismami z 14 kwietnia 2012 r. (k. 178) i 26 kwietnia 2012 r. (k. 181) pozwany wzajemnie był wzywany do zapłaty za bezumowne korzystanie z nieruchomości.

Zarówno w zakresie powództwa głównego jak i wzajemnego koszty postępowania zostały rozliczone w oparciu o wynik sporu (art. 98 par 1 i 3 k.p.c.), z tym że w zakresie powództwa wzajemnego sąd na podstawie art. 102 k.p.c. nie obciążył powoda wzajemnego kosztami procesu od oddalonej części powództwa mając na uwadze jego stan zdrowia i stan majątkowy, a także okoliczność, że prawidłowe wyliczenie roszczenia wymagało wiadomości specjalnych z zakresu urządzeń energetycznych, geodezji i rynku nieruchomości. Ponieważ powództwo wzajemne zostało uwzględnione jedynie w 33 procentach, brak było podstaw do obciążenia pozwanego wzajemnie kosztami udzielonego z urzędu powodowi wzajemnemu zastępstwa prawnego. Koszty te ponosi zatem Skarb Państwa w wysokości ustalonej dla stawki adekwatnej do wartości przedmiotu sporu zgodnie z rozporządzeniem z 2002 r.